



SPHK rasklubb för Alaskan Malamute

Avelsrapport/valpkullsstatistik 2020

Aveln år 2020

Det har under året registrerats 34 kullar och totalt 197 valpar fördelat på 102 hanar och 95 tikar. Under 2020 har 32 olika hanar och 34 olika tikar tagits i avel. Ytterligare har det under året registrerats 4 importerade tikar, 2 från Finland 1 från Norge och 1 från Danmark och 2 importerade hanar 1 från Norge och 1 från Danmark. Det har även "importerats" 2 tikar med stamtavla utan härstamningsuppgifter från Tyskland.

Rasklubben tillämpar ett graderingssystem med gröna, blå och röda kullar. Av de 34 kullarna som registrerades 2020 var 3 gröna, 9 blå och 22 röda. De gröna kullarna uppfyller alla avelsrekommendationer för både hälsa, drag- och utställningsmeriter. De blå kullarna uppfyller alla hälsokrav men saknar någon merit på föräldraren: drag och/eller utställning.

När det kommer till de röda kullarna är det mer komplext att beskriva de olika orsakerna till att kullarna är just röda. Hälsokraven kan sägas vara tvådimensionella då de innebär dels ett krav om hundens faktiska hälsa, dels krav om när hälsoundersökningen ska vara gjord. Rasklubbens avelsrekommendationer är att hälsoundersökning ska göras innan parning eftersom det bara är då välgrundade avelsbeslut kan göras. En kull som förvisso kommer av två helt friska föräldrar kan vara röd i statistiken därför att något hälsotest är gjort i efterhand eller har varit för gammalt vid parningstillfället.

De röda kullarna som registrerats under 2020 är röda av olika orsaker. 8 av de röda kullarna har brister på HD, 8 kullar har en förälder med C höft och i en av dessa kullar har den andra förälder D höft. I 3 kullar var föräldrarna inte röntgade innan parning; trots att känd HD status är ett registreringskrav hos SKK.

Gällande ED, så har 1 kull en förälder med lindrig ED och i 3 kullar saknades resultat innan parning på ena föräldern.

I 17 av kullarna saknas det giltig ögonlysning, antingen är ögonlysningen mer än 24 månader gammal, eller att en eller båda föräldrarna saknar ögonlysning helt och hållet.

15 av kullarna saknar Polyneuropati (PN) status. Det är svårt att få fram en rättvisande bild just på PN, då det är frivilligt att registrera resultatet i SKK:s databas. Utöver SKK:s databas har vi kollat i både den norska och finska databasen samt i den inofficiella norska databas (www.ampoly.info) som bildades innan PN gick att registrera officiellt. Det kan finnas fler hundar som är fria via härstamning; så kallat hereditärt fria, men som vi inte har hittat informationen på. Några hundar går tillbaka på utländska hundar och på dessa kan det vara svårt att få fram dokumenterad informationen.

Innan analysen av de olika avelsrekommendationerna presenteras kan några avelsrelaterade anmärkningar som inte rör klubbens avelsrekommendationer göras.

Endast 1 kull under 2020 har registrerats med en inavelsgrad som överstiger rasklubbens rekommendation på 2,5 % i inavelsgrad, men kullen ligger inom SKK:s rekommendation om max 6,25 %. (kusinparning). Den aktuella kullen hade en inavelsgrad på 3,9 %. Med detta så kan vi konstatera en positiv utveckling gällande årets kullars aktuella inavelsgrad. Till jämförelsen registrerades 4 kuller med en inavelgrad över SKK:s rekommendation om max 6,25 % under 2019.

Redan under 2019 upplevde SKK en ökning av ärenden gällande Alaskan malamute registreringar och gick ut med information och/eller varningar till flera av våra uppfödare. Tyvärr så ser denna tråkiga trend ut att fortsätta även under 2020. Flera ärenden har hamnat i SKK:s avels- och uppfödarkommitté för bedömning om kullen kan registreras eller inte. Under 2020 har en uppfödare haft registreringsförbud och en annan är under utredning och eftersom uppfödaren har upprepat samma fel/brott, så finns det stor risk för disciplinära åtgärder från SKK möjligen ännu ett registreringsförbud.

Under hösten 2020 delgavs informationen nedan SPHKs styrelse från SKK:

”Till styrelsen för Svenska polarhundklubben

Efter att Kennelfullmäktige 2017 genomförts fann Centralstyrelsen (CS) att man ville rikta fokus på vissa särskilt viktiga områden. Ett av dessa områden var hur SKK/CS ska kunna underlätta för uppfödarna att göra rätt och vad SKK/CS kan göra för att antalet regelöverträdelse ska minska. Uppfödar- och kennelkonsulentkommittén (UKK) fick i uppdrag att se över om vissa överträdelse är mer vanligt förekommande och om vissa raser förekommer mer frekvent än andra, liksom om det är vanligare bland uppfödare utan kennelnamn med överträdelse eller om det saknar betydelse.

Efter att uppdraget tilldelades UKK har kommittén gjort ett gediget arbete med att ta fram statistik på rasnivå, dvs. vilka överträdelse som sker och i vilken ras och om uppfödaren har kennelnamn eller ej. Jämförelsen har gjorts i procent, dvs. man jämför antalet kullar/valpar med det totala antalet registrerade valpar för respektive ras. Siffrorna avser 2018-2019.

Statistik togs fram dels för överträdelse av SKKs grundregler, dels för överträdelse av SKKs hälsoprogram.

För ovanstående period återfinns uppfödarna av alaskan malamute på en icke hedrande sjundeplats på listan över grundregelöverträdelse och på en ännu mindre hedrande sätteplats på listan över överträdelse av SKKs hälsoprogram!

*Flest överträdelse har skett avseende unga tikar, sex kullar. Men även avsaknad av besiktningssintyg för äldre tik, en kull. Totalt 7 förseelse avseende grundreglerna och 6 av dessa begicks av uppfödare med kennelnamn! Vad gäller bristen på röntgenresultat före parning har 10 förseelse begåtts och hälften av dessa uppfödare hade kennelnamn varför bristande kunskap troligen delvis kan åberopas som skäl för överträdelsen. **Vad gäller de sju förseelserna mot grundreglerna har sex uppfödare angett tjuvparning som anledning. Vad gäller förseelserna mot hälsoprogram är det fem av tio som anger tjuvparning som anledning. Det verkar därför som att uppfödare av alaskan malamute har svårare än andra uppfödare att skilja hanar från tikar för att förhindra oplanerade valpkullar.”***

Denna information har under 2020 publicerats i medlemstidningen Polarhunden samt på SPHKs hemsidor.

En konsekvens av denna sammanställning från SKK/UKK är att vår ras har hamnat under SKK:s bevakning. Om denna tråkiga utveckling fortsätter kommer SKK att ta till ännu hårdare disciplinära åtgärder mot uppfödare som inte följer gällande regelverk och hälsoprogram.

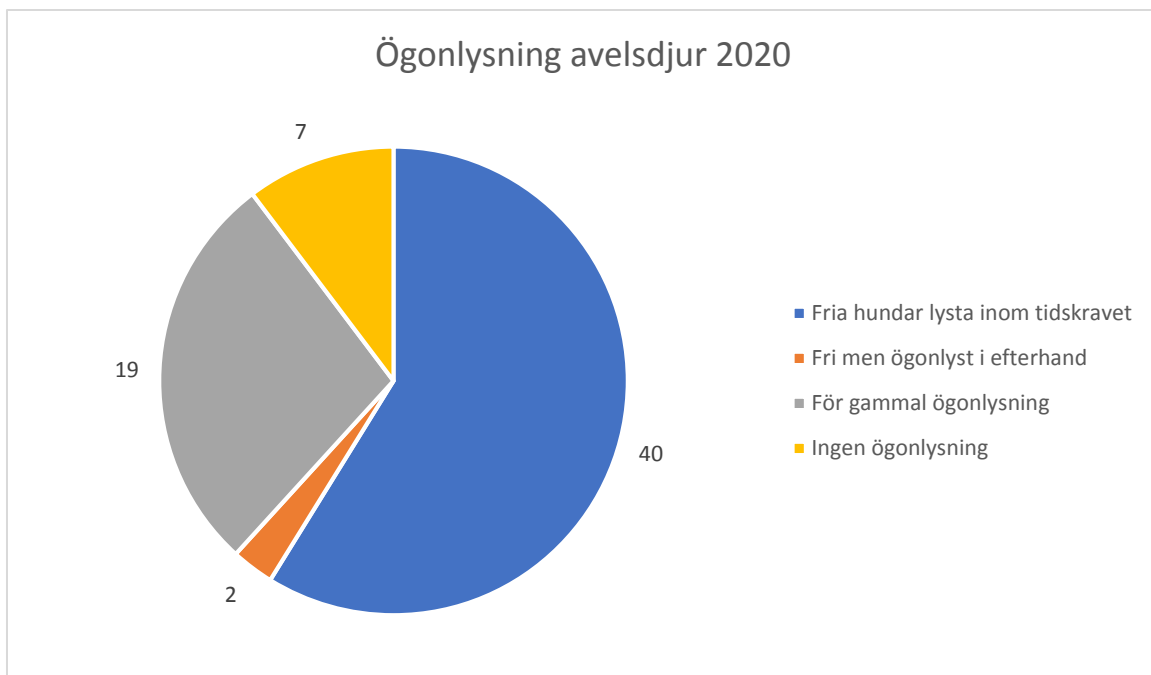
Valpkullstatistiken

Presentationen av valpkullstatistiken har brutits ner till en analys för vart och ett av de olika avelsrekommendationerna.

Analysen nedan visar **statusen per hund som använts i avel, inte per parning**.

Ögonlysning

Rasklubbens avelsrekommendation för ögonsjukdomar är **att både tik och hane ska vara ögonlysta och fria från ärftliga sjukdomar före parning**. Det innebär dels att hunden ska vara ögonlyst och fri före parningstillfället, dels att ögonlysningen inte får vara äldre än 24 månader vid tidpunkten för parning. Tidigare fick ögonlysningen inte vara mer än 12 månader gammal, men efter diskussioner på uppfödarmöten och medlemsmöten samt kontakt med SKK och auktoriserade ögonveterinärer togs det **beslut på årsmötet 2019 att ändra på tidskravet från 12 till 24 månader**. Många uppfödare yrkade under uppfödarmötet; **att med en längre "giltighetstid" på ögonlysningarna, så skulle det vara lättare att uppfylla rasklubbens avelsrekommendation gällande ögonlysning**. Nästan 60 % av avelsdjuren uppfyller ögonlysningskravet under 2020. Jämförelsevis var siffran 48% år 2019. Vi hoppas att denna trend och utvecklingen fortsätter i rätt riktning. Den allmänna uppfattningen är att det i dagsläget inte verkar finnas något problem med ögonsjukdomar inom rasen, men det betyder inte att vi kan sluta att undersöka våra hundar. Vi vet sen tidigare att det finns katarakt och andra ögonsjukdomar inom rasen.

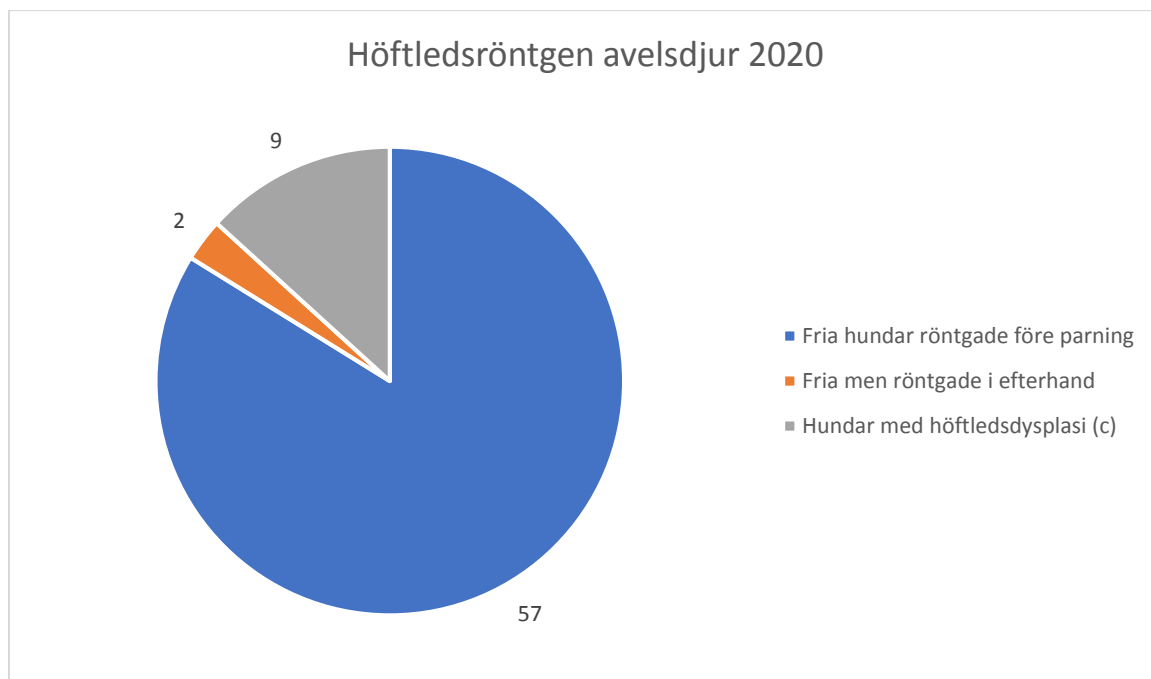


Höfter

Klubbens rekommendation för höfter är **att både tik och hane ska vara röntgade och fria från HD (A eller B) före parningstillfället**. Att hundarna är röntgad (endast känd status) är också ett krav för att valparna ska registreras hos SKK och därför är samtliga hundar också undersökta. De 9 hundar med höftledsdysplasi (8 med C och 1 med D) som använts i aveln under 2020 representeras i 8 olika kullar dvs. i en kull hade båda föräldradjuret höftledsdysplasi (C & D på föräldradjuret). I de 8 kullar där föräldradjuret har höftledsdysplasi fanns 34 valpar (23 hanar och 11 tikar), dvs. ca 17 % av de valpar som

föddes under 2020 har således en eller två föräldrar med höftledsdysplasi. I 7 av kullarna hade uppfödare kennelnamn och en av dessa uppfödare har haft två kullar där ett av föräldradjuret har C höft.

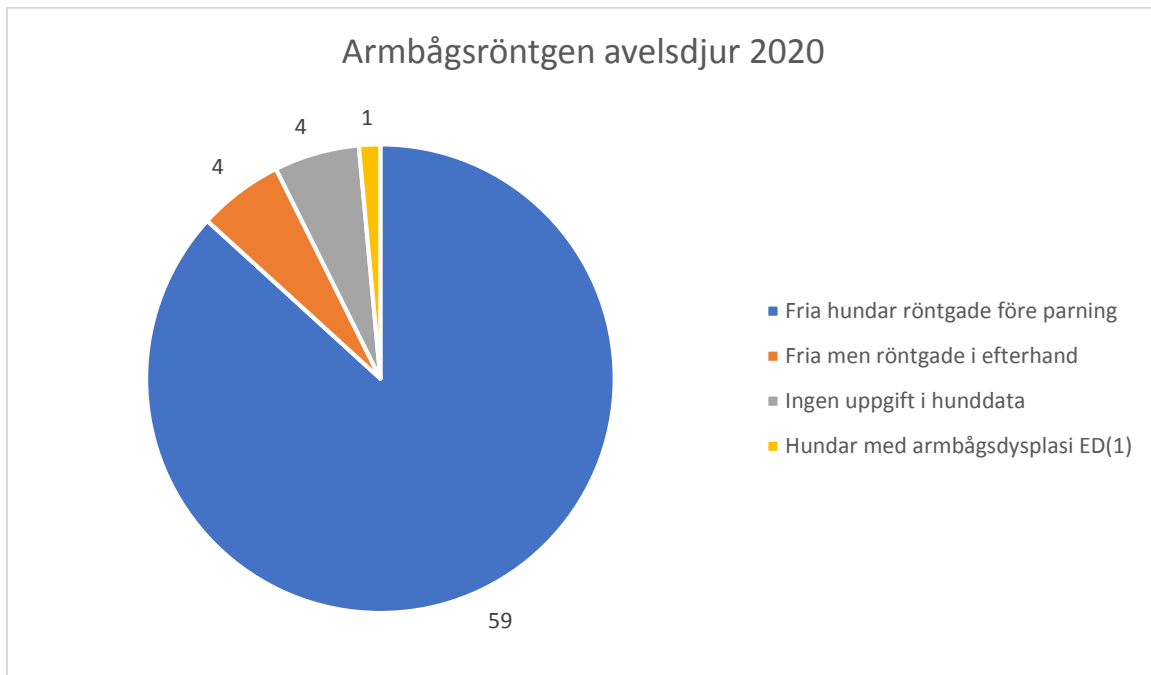
Det är fler än de 2 hundar som finns i diagrammet nedan, som är röntgade i efterhand, men de har inte varit fria på höfterna och de har därför räknas med i kategorin "hundar med höftledsdysplasi" i diagrammet.



Armbågar

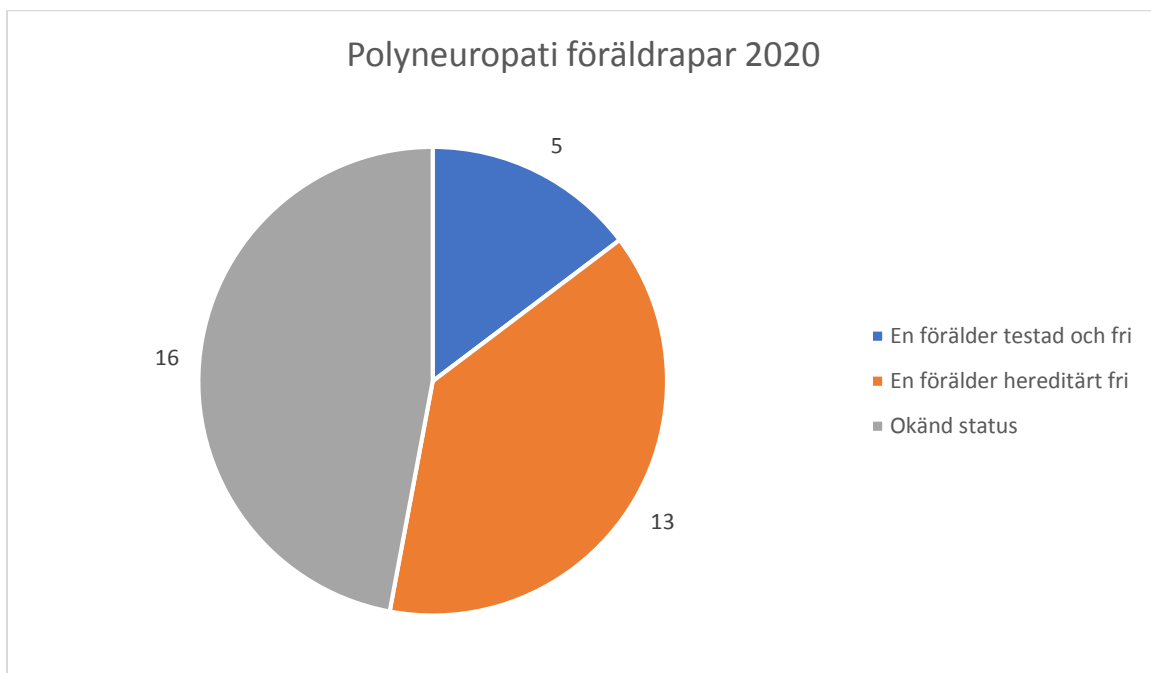
Rasklubbens rekommendation för armbågar är att **båda föräldrarna ska vara röntgade och fria från ED (0) före parningstillfället**. Detta är inte ett krav för registrering hos SKK, det får dock antas att den höga andelen hundar som är undersökta har ett samband med att det är enkelt och relativt billigt att undersöka armbågarna samtidigt som höftledsröntgen.

Under 2020 var runt 87 % av alla föräldradjuret friröntgade innan parning. Det är samma nivå som under 2019.



Polyneuropati

Eftersom avelsrekommendationen för Polyneuropati är att **ett av föräldradyren ska vara testad och fri eller dokumenterad fri hereditärt från PN före parning** belyser statistiken för PN inte de individuella avelsdjuren utan **föräldraren**. Varje tal i diagrammet representerar därför dubbelt så många hundar och det räcker att ett avelsdjur uppfyller kravet.



Det ska noteras att inom det gråa området där hundar med okänd status för PN presenteras mycket väl kan finnas både testade och hereditärt fria hundar. Det finns flera orsaker till detta, en orsak är att det i några fall inte går att hämta in uppgifter om avelsdjuret eller dennes föräldrar då resultaten inte är registrerade i svenska databaser och att klubben inte har tillgång till och möjlighet eller tid att sitta och kolla alla världens databaser.

Under 2019 hade 60 % av kullarna okänd PN status. För 2020 är kullar med okänd PN status nere på 47 %. Det betyder att det är mer än 50 % av kullarna under 2020 som har känd PN status. Alla med känd status under 2020 var fria, antingen via test eller hereditärt. Vi har under året fått stor hjälp från SKK:s hunddata då SKK under 2020 möjliggjorde att hundar som är hereditärt fria nu automatisk kommer upp med "fri hereditärt" i databasen.

Utställningsmeriter

Det har inte tagits hänsyn till placeringar i konkurrensklass eller särskilda priser. Om hunden inte har ett registrerat utställningschampionat har således bara den högsta kvalitetsbedömningen noterats, oavsett om hunden också fick CK, CERT, BIR etc. Utländska utställningschampionat och andra "vinnare titlar" inte heller är medräknat.



Diagrammet för högsta utställningsmerit på avelsdjuren är så gott som identiska för 2019 och 2020: 65 % av föräldradjuren har ett officiellt utställningsresultat. Rasklubbens avelsrekommendation gällande utställningsmerit är; att **både tik och hane bör vara utställd med minst "Very Good" i kvalitet**; vilket ungefär 59 % av avelsdjuren har.

Det ska dock tilläggas att det under 2020 inte fanns så många möjligheter att ställa ut hundar. I princip var de flesta utställningar inställda pga. den rådande Corona pandemin.

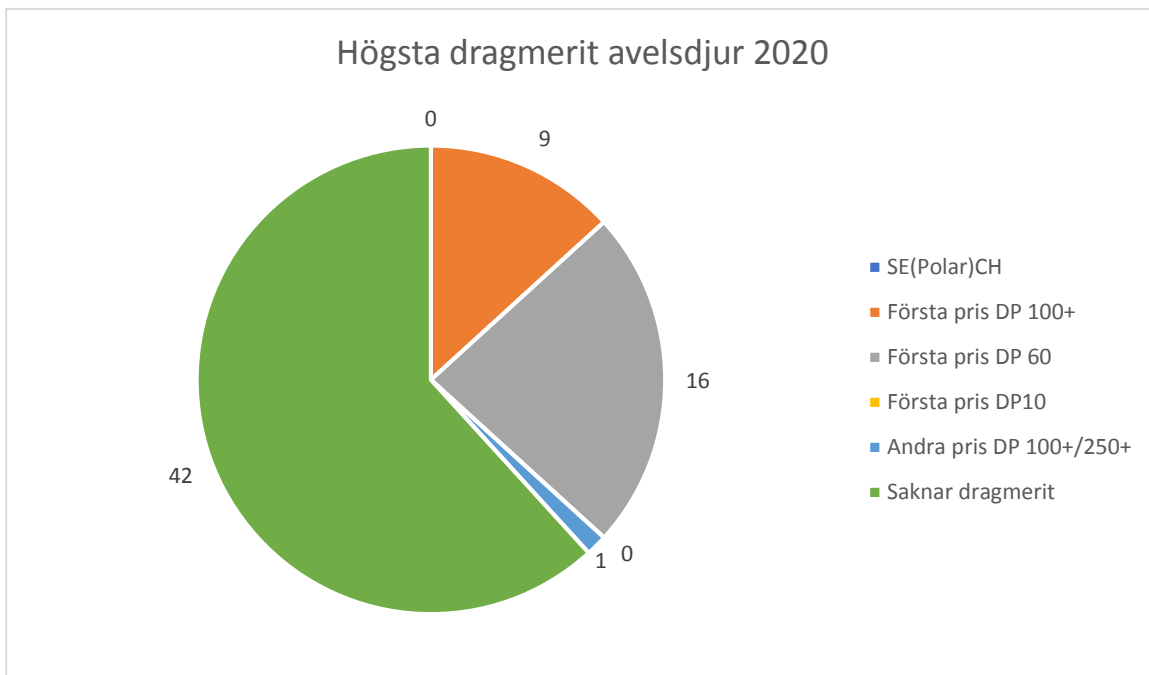
Meriter från dragprov

Rasklubbens avelsrekommendation är **att antingen tik eller hane bör ha ett godkänt dragprov**. Det betyder att det räcker med att ett av avelsdjuren uppfyller rekommendationen för att parningen i sin helhet ska uppfylla rekommendationerna. Till skillnad från PN, där ändamålen med rekommendationen på grund av hur sjukdomen sprids är uppfyllt när en förälder är testad och fri, så är det gällande dragmeriter bättre om båda föräldrarna har meriter. Därför är det enskilda hundar som representeras i diagrammet nedan.

Det är något vanskligt att definiera vad högsta merit innebär. Om en hund har första pris på två olika prov, är då ett av dem bättre än det andra? Uppdelningen i kategorier har här skett med utgångspunkt i att ett första pris på de längre proverna är högre än på de kortare. En hund som har första pris på både DP100+ och DP60 återfinns alltså under kategorin högsta merit

DP100+ Med hänsyn till de praktiska svårigheter att ta första pris på DP250+, (det är sällan tillräckligt många fullföljande spannr för att erhålla första pris) har andrapriset där värderats högre.

I kategorin SE(Polar)CH är hundar som har registrerat polarhundchampionat.



Under 2020 har 42 hundar gått i avel utan ett godkänt dragprov och 26 av hundarna i aveln har ett godkänt dragprov; de flesta DP60. 62 % av hundar har inte ett godkänt dragprov, endast 38 % av hundarna hade ett godkänt dragprov. Med tanke på att rasen är en arbetande polarhund, så är det under all kritik att så få hundar är testat på ett dragprov. Det borde vara i alla uppfödarens intresse att ta fram bra arbetande hundar. Med en så stor del av föräldradjurens omeriterade; så finns det risk för att rasens dragegenskaper kommer att påverkas i fel riktning. Rasklubben måste fortsätta att jobba för **att allt fler hundar meriteras innan de tas i avel.**

Slutsatser

Det är tråkigt att år efter år konstatera **att aveln domineras av röda kullar**. Det finns dock lite positiva trender under 2020 bl.a att 60 % av hundarna hade giltiga ögonlysningar och att en större del av hundarna som ingick i aveln var PN fria, via test eller hereditärt samt att inga kuller överstiger SKK:s inavelsrekommendation på 6,25 %.

Gällande höftledsröntgen, så förvånas styrelsen fortsatt över att vi varje år ser kullar där föräldradjurens höftledsröntgad efter parning och ibland efter valpningen med tanke på att rasen är ansluten till ett hälsoprogram hos SKK och det krävs ett officiellt höftledsresultat innan en kull kan registreras. Det betyder att man som uppfödare inte är påläst om regler och registreringskrav eller att det är tjuvparningar. Som seriös uppfödare behöver man påbörja sin planering av en kull i god tid och man måste ha möjlighet att dela på hanar och tikar under löptidsperioderna. Det är också alarmerande att flera uppfödare fortsätter avla på hundar med höftledsdysplasi med tanke på att vi sen 2010 har varit ansluten till SKK hälsoprogram pga. mellan 20 - 25% av hundarna per årskull hade höftledsdysplasi.

Under 2020 så har vår ras och våra uppfödare hamnat på SKK:s listor över raser som bryter mest mot regler och hälsoprogram. Därför är vi under SKK:s bevakning pga. att rasens uppfödare inte sköter sig och det finns både registreringsförbud och disciplinärenden hos SKK/UKK gällande uppfödare. Det är en oerhört tråkig utveckling.

Styrelsen känner en stor oro för rasens framtid som arbetande polarhund pga. att endast 38 % av föräldradjuret har godkänt dragprov/meritering och att vi år efter år kan konstatera att några av klubbens största (kvalitativt) uppfödare aldrig har deltagit på ett dragprov.

Ytterligare upplever styrelsen att det finns en grupp av uppfödare, som år efter år, fortsätter sin avel utan att alls försöka efterleva rasklubbens avelsrekommendationer med hänvisning till att det "endast" är rekommendationer och inte ett krav. Detta samt antalet av tjuvparningar är den primära orsaken till det stora antalet röda kullar. Rasklubben måste fortsätta att jobba för att få uppfödarna att förstå behovet och vinsterna av att följa rekommendationerna, mest av allt för rasens framtids skull.